PAUL SEBILLOT

NOROUÂS

denizci masalı

çeviren : kemal ergezen

Norouâs

conte de marin

La Revue Litteraire et Artistique

6. sayı, 11 Şubat 1882.

Ön kapak deseni: Angelika Hoerle

Arka kapak deseni: Samuel Jesserun Mesquita

Not:

Bu örnek, çevirmenin kemalergezen.blogspot.com.tr adresli bloğunda yayınladığı aynı başlıklı tercümenin pdf versiyonudur.

NOROUAS[1]

denizci masalı

Bir zamanlar keten ektikleri küçük bir tarladan başka bir şeyleri olmayan yaşlı bir adam ve kadın vardı. Keten bir zaman öyle boy attı öyle güzel bir hal aldı ki böylesi daha önce hiç görülmemişti. İyice olgunlaştığında, yaşlı çift onu söktü, suya yatırdı, sonra da kurutmak için çayırlığa serdi.

Güzel mahsül adam ve kadının neşesini yerine getirmişti, onu sattıklarında parayla ilgili dertleri tasaları kalmayacaktı; ancak Norouâs'tan şiddetli bir rüzgâr geldi, keteni yerden kaldırdı, onu ağaçların tepelerine fırlattı, denize savurdu.

Yaşlı adam mahsülünün yok olduğunu görünce başladı Norouâs'a sövmeye, marota[2] sopasını kaptığı gibi ketenini mahveden o lanet olası Norouâs'ı öldürmek için yola koyuldu. Yanına iki üç günlük erzak aldı, ancak yolculuğu düşündüğünden çok daha

[1] Kuzey-batı.
[2] Marotte: *fr*. ucunda çınkıraklı küçük bir kafa bulunan bir tür değnek.

uzun sürdü; yollarda açlıktan ölecek hale geldi. Bir akşam bir hana vardı ve hancı kadına şöyle dedi:

– Kuruşsuzum; hayrınıza, bana bir parça ekmek verin, bırakın ahırda bir köşede uyuyum.

Böylece yaşlı adamın yiyecek ekmeği, yatacak bir ot yığını oldu; ertesi gün hancı kadına teşekkür etti ve ona şöyle sordu:

– Bana Norouâs'ın nerede yaşadığını söyleyebilir misiniz?

– Elbette, dedi kadın, beni takip edin yeter.

Adamı bir dağın yamacına kadar götürdü ve şöyle dedi:

– Yaşadığı yer işte orası, yukarda. –

Yaşlı adam rüzgârların mesken tuttuğu dağı tırmanmaya koyuldu, biraz yol almıştı ki nöbetçilik yapan Surouâs[3] ile karşılaştı.

– Kendine Norouâs diyen sen misin? diye sordu.

– Hayır, Surouâs'ım ben.

– Güzelim ketenimi yok eden alçak Norouâs nerede? Sopamı sırf onu öldürmek için yanımda getirdim.

---

[3] Güney-batı.

– O kadar yüksek sesle konuşma yaşlı adam, diye yanıtladı Surouâs, söylediklerini duysa seni bir guibette[4] gibi havaya savururdu.

– Görürüz bakalım, dedi yaşlı adam sopasını sıkarak.

İşte o anda Norouâs ortaya çıktı, eserek yaklaştı:

– Adi Norouâs, biricik ketenim vardı onu da sen aldın!

– Bana bir şey deme yoksa havayı boylarsın, diye cevap verdi Norouâs gürleyen bir sesle.

– Ketenimin parasını bana vermen gerek!

– İşe-yaramaz ihtiyar, kafamı şişirmeyi bitirdin mi söyle bakıyım! dedi rüzgâr.

Ancak iyi yaşlı adam bağırmayı bırakmıyordu:

– Norouâs! Ketenimi bana geri ver! Norouâs! Ketenimi bana geri ver!

– Madem öyle, dedi Norouâs, barışmak adına, al sana benden bir mendil.

– Ketenimin parasıyla, yüz parayla alınabilecekten çok daha fazlasını alırdım. Norouâs, ketenimi öde!

– Ama bildiğin mendillerde olmayan bir keramet var bu mendilde, ona "Açıl, mendil!" dediğinde bu dün-

---

[4] Küçük sinek.

yada görüp görebileceğin en güzel donatılmış masayı önüne bulursun.

***

Yaşlı adam dağdan indi, mendilini denemek için durdu. Ve ona şöyle dedi: "Açıl, mendil!", hemencecik adamın önünde ekmek, et ve şarapla dolu koca bir masa bitiverdi. Adam ne varsa doya doya, iştahla yedi. Sonra akşam oldu, böylece daha önce uyuduğu hanın kapısından içeri girdi.

– Eee? Norouâs, hakkıyla ödedi mi ketenini? diye sordu hancı kadın.

– Evet, elbette, diye yanıtladı adam. Bu akşam bana ekmek vermenize ihtiyacım kalmadı; Norouâs'ın mendili bana ve herkese yetecek kadar ekmek veriyor ve mendili cebinden çıkartarak "Açıl, mendil!" dedi.

Aynı anda bir masa kendiliğinden ortaya çıktı, üzeri tabaklardan, bardaklardan, et ve şaraptan dolup taşıyordu; kimse o zamana kadar bu kadar iyi tertiplenmiş bir masa görmemişti.

Hancı kadın ona ahır köşesinde bir ot yığını vermek yerine, kuş tüyünden minderi olan güzel bir yatak

gösterdi; yaşlı adam uykuya dalmakta gecikmedi ve büyük bir mutlulukla içi geçtiğinde, hancı kadın mendilini aldı; onun yerine tıpkı ona benzeyen başka bir mendil bıraktı. Adam evine döndü, karısı onu gördüğünde şöyle dedi:

– Norouâs, ödedi mi?

– Evet, şu güzel mendile bak.

– Koca aptal, diye bağırdı kadın, bari başka bir şey alsaydın! Bizim ketenin parasıyla yüzlerce mendil alırdın, bir taneyle yetinmişsin!

– Bağırma böyle, ne kadar işe yaradığını göreceksin şimdi: "Açıl mendil" diye buyurdu.

Mendil kıpırdamadı, masa donanmak üzere kurulmadı. Böyle olunca adam bir kaç kez daha "Açıl, mendil" diye terslendi, ancak hiçbir şey olmuyor karısı onunla dalga geçiyordu.

– Norouâs beni kandırdı, dedi adam; ama bu sefer öldüreceğim onu.

Sopasını aldı ve yola koyuldu., uyumak için aynı hana gitti ve hancı kadına şöyle dedi:

– Norouâs'ı geberteceğim, bana verdiği mendilin kerameti sadece iki seferlikmiş.

– Geçerken uğramayı unutma, diye yanıtladı hancı kadın.

Yaşlı adam ertesi gün sabah erkenden yola koyuldu; ve dağın tepesine vardığında bağırmaya başladı:

– Norouâs, allahın belası! Bana verdiğin mendilin kerameti sadece iki seferlikmiş; Norouâs, ketenimi bana geri ver!

– Böyle yüksek sesle bağırıp durma, yaşlı adam, yoksa seni bir guibette gibi havaya uçururum.

– Norouâs ketenimi bana geri ver! Norouâs ketenimi bana geri ver! Yoksa seni öldürürüm.

– Al bakalım, dedi Norouâs, benden sana bir eşek. "Eşek, bana altın yap!" dediğinde, istemediğin kadar altının olur.

Adam eşeği ile dağdan indi, ve aşağıda ona şöyle dedi: "Eşek, bana altın yap."

Eşek birden kuyruğunu kaldırdı ve yolun üzerine avuç avuç altın pisledi. Yaşlı adam bunları cebine doldurdu ve hana vardı:

– Eee? dedi hancı kadın, Norouâs ödedi mi size?

– Evet, bana bir eşek verdi, ne kerameti var göreceksiniz şimdi: "Eşek," dedi "Bana altın yap."

Eşek hemencecik kuyruğunu kaldırdı ve yere altın akçeler, yüz franklıklar düşürmeye başladı. Yaşlı adam eşeğini ahıra götürdükten sonra, onu bir öncekinden çok daha güzel bir odaya yatırdılar, ve uykuya daldığında hancı kadın eşeğini bir benzeri ile değiştirdi.

Yaşlı adam evine döndüğünde karısı ona şöyle dedi:

– Eee? Norouâs sana ödedi mi?

– Evet, diye yanıtladı adam, tepsini eşeğin kuyruğunun altına tut; ve “Eşek bana altın yap!” diye buyurdu.

Eşek kıpırdamadı, yaşlı adam sözlerini tekrar etti: “Eşek, bana altın yap.” Tepsinin içine hiçbir şey düşmedi, adam öyle öfkelendi ki eşeğini öldürmek için eline bir sopa aldı.

–Yaşlı kaçık, dedi karısı, ikinci kez kandırttın kendini.

– Ah! Norouâs, bu sefer öldüreceğim seni, diye bağırdı yaşlı adam.

Sopasını kavradı ve yola düştü, hana varınca şöyle dedi:

– Norouâs beni kandırdı, ama bu sefer geberteceğim onu!

– Geçerken uğramayı unutma, diye yanıtladı hancı kadın.

Ertesi gün erkenden kalktı, dağa tırmandı ve Norouâs’a şöyle dedi:

– Verdiğin eşeğin kerameti iki seferlikmiş Norouâs, seni koca hırsız! Ketenimi bana geri ver!

– Amaaan, sen de neyim varsa almak istiyorsun! diye yanıtladı Norouâs.

– Norouâs, ketenimi bana geri ver, yoksa öldürürüm seni.

– Seni bir guibette gibi havaya savuracağım, dedi rüzgâr ve esmeye başladı.

Ama yaşlı adam bağırmaya devam ediyordu. Norouâs ketenimi bana geri ver! Norouâs ketenimi bana geri ver.

Ve Norouâs şöyle dedi:

Al bakalım yaşlı adam, benden sana bir sopa, “Açıl sopa!” dediğinde, sopa da vurmaya başlar; onu durdurmak istediğinde de: “Ora pro nobis” diyeceksin. Eve dönüşte kaldığın hana uğra, mendilinle eşeğini orada çaldılar.

Bu sefer yaşlı adamın içi oldukça rahattı; yoldayken sopasını denemek istedi; ve şöyle dedi: “Açıl sopa.”

Sopa birden elinden kaçtı, ve havada uçmaya ve ona vurmaya başladı, öyle hızlı vuruyordu ki yaşlı adam nereye sığınacağını bilemiyordu, onu durdurmak için ne yapması gerektiğini ise hatırlamıyordu. En sonunda “Ora pro nobis” demek aklına geldi ve sopa geri eline geldi.

Hana vardı ve hancı kadın ona şöyle sordu:

– Eee? Norouâs bu sefer ödedi mi bari?

– Evet, bakın işte bu sopayı verdi, istediğim herkesi dövüyor. Benden çaldığınız mendilimle eşeğimi geri verin.

– Sizden bir şeyinizi almadım, diye yanıtladı hancı kadın. Böyle bağırmaya devam ederseniz jandarmayı çağırtırım.

– Sopacığım, dedi adam, açıl bakalım.

Sopa aniden havada uçmaya başladı, hancı kadına ve müşterilere vurup duruyor, bardakları, tabak çanakları kırıyordu, darbelerinin ardı arkası kesilmiyordu.

– Yapmayın, iyiliksever efendim, sopanızı durdurun, diye bağırdı hancı kadın; mendilinizle eşeğinizi iade edeceğiz size.

Yaşlı adam bağırdı "Ora pro nobis!" Ancak sopa hızını almıştı, yaşlı adam ikinci kez "Ora pro nobis!" diye bağırıncaya dek vurmayı bırakmadı.

Yaşlı adam eşeği ve mendiliyle yola düştü, evine döndüğünde karısı ona şöyle dedi:

– Eee? Norouâs, ödedi mi sana?

– Evet, bana verdiği her şeyi göreceksin şimdi; tepsini tut: "Eşek, altın yap" diye buyurdu.

Altın hayretler içindeki yaşlı kadının tepsisine dökülüyordu, hayatı boyunca bu kadar altın akçeyi hiç bir arada görmemişti. Yaşlı adam sonra mendili masanın üzerine serdi; ve "Açıl mendil" dedi; ve masa yemeklerle, likörlerle doldu.

Karınları iyice doyduğunda yaşlı adam şöyle dedi:

– Ayrıca hâlâ istediğimi döven bir sopam var; bir deneyim dedim beni bir temiz benzetti, ama ne işe yarıyor sana şimdi göstermeyim; olur ya benim üstümde deneyeceğin tutar.

***

Yaşlı adam eşeğinin yaptığı altınlarla gemiler aldı ve armatör oldu. Ama insanlar onun eski bir hırsız

olduğunu söylüyordu, bu kadar kısa zamanda böyle zengin olduğuna göre birilerini soymuş ya da öldürmüş olmalıydı. Adalet bu işin üzerine düştü ve yaşlı adam giyotin cezasına çarptırıldı.

İdam sehpasında boy göstereceği gün geldiğinde, kafasının gövdesinden ayrıldığını görmek isteyen onca insan meydanı doldurmuştu. Yaşlı adam şöyle dedi:

– İdam mahkumlarına son arzuları sorulduğuna göre, ölmeden önce son bir kez görebilmek için eski yarenlik sopamın getirilmesini istiyorum.

Sopayı bulup getirdiler, adam onu eline aldı ve şöyle dedi:

– Bana tüm zenginliğimi bahşeden sopamı görüyorsunuz. Sopacığım, açıl bakalım.

Böylece sopa havaya uçtu, cellatın kafasını kırdı, jandarmaları devirdi, sehpayı yıktı sonra da idamı izlemeye gelenlere vurmaya başladı. Her bir köşeden şöyle feryat edildiği duyuluyordu:

– Ah! Yaşlı adam, sopanızı durdurun, affedileceksiniz.

Yaşlı adam kendisine kötülük yapılmayacağından artık emin olduğunda şöyle bağırdı: “Ora pro nobis”. Ancak sopa dayak atmaya devam ediyordu ve adam

ancak üçüncü kez “Ora pro nobis” diye bağırdığında durdu.

Yaşlı adam sopasından destek alarak huzur içinde evine geri döndü, ömrünün sonuna kadar mutlu bir hayat sürdü.

1880’de Saint-Castlı, on dört yaşında bir muço, François Marquer tarafından anlatıldı ve Paul Sebillot tarafından derlendi.

